

A lakossági hulladékégetés súlyosan egészségkárosító!

Bár Magyarországon tilos a hulladékok háztartási égetése a háztartásokban, ezt a szabályt – a nyugati országokkal ellentétben – nem tartatják be a hatóságok. Általánosan elterjedt, hogy PET-palackot, gumiabroncsot, csomagolóanyagokat, PVC-padló darabjait, vegyes összetételű textilt, forgácslemezt és egyéb hulladékot dobunk a tűzre. Ezek égetése során az egészségre legártalmasabb égéstermékek közé tartozó, ún. policiklusos aromás szénhidrogének (PAH) kerülnek nagy mennyiségben a levegőbe. Ezek az anyagok erősen rákkeltőek, sőt a születendő gyermekek egészségét is életre szólóan károsíthatják.

A helyzetet tovább súlyosbítja, hogy sajnos még mindig terjed a koronavírus. A szennyezett levegő ugyanis súlyosbítja a járvány következményeit. Egy nemzetközi tanulmány szerint Magyarországon a koronavírus-járvány miatti halálozások 25 százaléka a szennyezett levegő miatt következett be!

Mit tehetünk civilként az illegális hulladékégetés ellen?

Mindenekelőtt tájékozódjunk! A témával kapcsolatban sok hasznos információ található a futsokosankampany.hu és a levego.hu/egyeb/ne-egesd-el/ oldalon.

Ha hulladékégetést tapasztalunk a környezetünkben, elsőként mondjuk el a hulladékot égetőnek, hogy ezzel súlyosan veszélyezteti magát, családját, szomszédait és durván szennyezi települése levegőjét! Mutassuk meg neki ezt a cikket, vagy javasoljuk, hogy nézze meg, hogy hogyan kampányolnak egyes hírességek a szemétegetés ellen (<https://www.youtube.com/watch?v=EqiyIOj0dg8>)! Mondjuk el, hogy a hulladékégetés 300.000 forintig terjedő bírsággal sújtható – akár naponta.

Ha az illető nem fogadja meg a figyelmeztetést, nincs más út, mint hogy a hatóságoktól kérjünk segítséget. Közérdekű panaszbejelentést lehet tenni az illetékes járási hivatalnál. Ezt javasolt írásbeli beadványban benyújtani, erre minta a Levegő Munkacsoport honlapján található (https://www.levego.hu/site/assets/files/4571/egetes_jaras_minta_2020.doc). Segíti a hatóság munkáját, ha bizonyítási eszközöket javasolunk (fényképeket, videofelvételeket tanúkat, szakértői vizsgálatot, előre nem bejelentett helyszíni szemlét, rendőrségi jegyzőkönyvek használatát).

Ha nagyon súlyosnak látjuk a helyzetet, vagy hivatali munkaidőn túl történik a szennyezés, fordulhatunk a rendőrséghez is. A rendőrségnek ilyenkor írásban rögzítenie kell bejelentést, helyszíni szemlén tájékozódni, és a legjobb esetben továbbítja az ügyet a járási hivatal felé. Amennyiben ezt indokoltnak látja, a rendőrség nyomozást is indíthat a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése miatt.

A hatóságok értesítésén túl érdemes összefogni másokkal – szomszédokkal, barátokkal, ismerősökkel, helyi civil közösségekkel, és közösség erejével fellépni a szennyezés ellen! Írhatunk a helyi sajtónak is, beszélhetünk önkormányzati, országgyűlési képviselőinkkel, felhívhatjuk a figyelmüket a problémára és megoldásokat javasolhatunk. Az állami, önkormányzati szervek csak akkor intézkednek, ha megkeresik őket a problémával. Nem biztos, hogy azonnal eredményt érünk el, de együtt sokkal hatékonyabban lehet fellépni, amint azt számos eset bizonyítja.

Az energiaválság miatt sokan kerültek olyan helyzetbe, hogy nem tudják fizetni a fűtésszámlájukat. Azonban nem fogadható el az az állapot, hogy vagy megfagyunk, vagy megmérgezzük magunkat, gyermekeinket, szomszédainkat. Tegyük meg minden tőlünk telhetőt, hogy takarékosan használjuk az energiát (ehhez például itt találunk hasznos tanácsokat: <https://kislabnyom.hu/>). Kérjünk segítséget az önkormányzattól és a jobb módú lakosoktól (nekik is alapvető érdekük, hogy ne lélegezzenek be mérgeket).

A hulladékégetés és a hideg lakás olyan mértékű egészségkárosítást okozhat, amit nem nézhetünk tétlenül! Tegyük ellenük!